

ถาม – ตอบ

การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบ

เป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ

(หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๓

ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

๑. ถาม หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการผู้ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ (เลื่อนขั้นเงินเดือนปีละสองครั้ง) เริ่มใช้เมื่อใด

ตอบ เริ่มใช้เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามที่คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเสนอ และให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติ

๒. ถาม คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ ครอบคลุมภารกิจใด อย่างไร

ตอบ การพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในแต่ละภารกิจ ดังนี้

(๑) กำลังพลในสังกัดกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ภาค ๔ : ให้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น (รวมทั้งปี) นอกเหนือโควตาปกติ ร้อยละ ๑๕ ของกำลังพลในสังกัดฯ

(๒) ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทั่วประเทศ : ให้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น (รวมทั้งปี) นอกเหนือโควตาปกติ ร้อยละ ๑ ของจำนวนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ฯ

(๓) ข้าราชการและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สังกัดจังหวัดและส่วนราชการต่าง ๆ ในการกำกับและประสานงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) : ให้เลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น (รวมทั้งปี) นอกเหนือโควตาปกติ ร้อยละ ๑ ของข้าราชการและลูกจ้าง

- (๔) ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ (ศป.ช.) เฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : ให้เดือนเงินเดือน ๒ ชั้น (รวมทั้งปี) นอกเหนือโควตาปกติ ร้อยละ ๑๕ ของผู้ปฏิบัติงาน
- (๕) ผู้ปฏิบัติราชการโดยตำแหน่งและผู้ไปช่วยราชการในงานของ กอ.รมน. นทพ. ศปก.ทบ. ศปก.ทร. ศปก.ทอ. หรือหน่วยงานพิเศษอื่นที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง : ให้กำหนดโควตาเดือนเงินเดือนเสมือนส่วนราชการปกติ
- (๖) ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยข้าราชการการเมือง : ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีโควตาเดือนเงินเดือน ๒ ชั้น (แต่ครั้งปีให้ ๑ ชั้น) นอกเหนือโควตาปกติ ได้ ๑ คน /ท่าน
- (๗) ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างส่วนราชการ และข้าราชการประเภทอื่น ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรี : ให้นายกรัฐมนตรีมีโควตาเดือนเงินเดือน ๑ ชั้น (ครั้งปี) ไม่เกิน ๑ คน รองนายกรัฐมนตรี ไม่เกิน ๒ คน/ท่าน และรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ไม่เกิน ๒ คน/ท่าน
- (๘) ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ซึ่งมีผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการระดับดีเด่น : ให้เดือนเงินเดือนข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง นอกเหนือโควตาปกติ ในกรณีผู้ได้รับการเดือนเงินเดือน ๒ ชั้น (ทั้งปี) เกินร้อยละ ๑๕ ของจำนวนข้าราชการ หรือเม็ดเงินที่ใช้เดือนเกินวงเงินร้อยละ ๖ ของเงินเดือนที่จ่ายจริงของส่วนราชการ
- (๙) ผู้ไปช่วยราชการในหน่วยงานตั้งใหม่/อยู่ในระหว่างจัดตั้ง : ให้กำหนดโควตาเดือนเงินเดือนเสมือนส่วนราชการปกติ
- (๑๐) ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดได้รับงบประมาณของหน่วยงานอื่น : ให้ต้นสังกัดนำจำนวนเงินและจำนวนคนมาเป็นฐานคำนวณ โควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือน และให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณตัดยอดจำนวนคนและอัตราเงินเดือนดังกล่าวออกจากฐานคำนวณโควตาของตน
- (๑๑) กรณีอื่น ที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติ เป็นราย ๆ

๓. ถาม การพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ มีหลักการอย่างไร

ตอบ มีหลักการ ดังนี้

๑. ควบคุมวงเงินในภาพรวมสำหรับการเลื่อนเงินเดือนประจำปีไว้ไม่เกินร้อยละของวงเงินงบประมาณที่กำหนดเป็นเงินเดือนและค่าจ้าง

๒. ให้ผู้ไปช่วยราชการในภารกิจพิเศษได้รับประโยชน์จากการเลื่อนเงินเดือนตามภารกิจที่แท้จริง และไม่ให้ผู้ปฏิบัติราชการปกติ ได้รับประโยชน์จากที่ผู้อื่นไปปฏิบัติราชการพิเศษ

๓. ให้บำเหน็จความชอบตามหลักการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามผลงานและผลสัมฤทธิ์

๔. ถาม หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอย่างไร

ตอบ มีหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหรือเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติตามโควตาหรือวงเงินการเลื่อนเงินเดือน ก่อน

๒. ผู้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ ต้องไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษติดต่อกันเกินกว่า ๒ ปี (๔ ครั้ง) ยกเว้นกรณีข้าราชการในระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาข้าราชการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในระยะยาว รวมทั้งเพื่อดึงดูด รักษา และจูงใจให้ข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงอยู่ในระบบราชการ

๓. ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจจะต้องมีเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๔ เดือนในแต่ละรอบการประเมิน

ยกเว้น กรณีข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยข้าราชการการเมือง และกรณีข้าราชการผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรี ซึ่งอาจมีเวลาปฏิบัติงานน้อยกว่า ๔ เดือน เนื่องจากอยู่ในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านของรัฐบาล โดยให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการจากต้นสังกัดมาประกอบการพิจารณา และให้รัฐมนตรีเป็นผู้ประเมินในช่วงที่ข้าราชการ/ลูกจ้างนั้นมาช่วยปฏิบัติราชการ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑)

๔. กรณีผู้ที่เงินเดือนเต็มขั้น ให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลัง

๕. ถาม ผู้ไปช่วยราชการเป็นประจำและเต็มเวลา จะมีแนวทางปฏิบัติในการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างไร

ตอบ ผู้ไปช่วยราชการเป็นประจำและเต็มเวลา (มีระยะเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๔ เดือน ในแต่ละรอบการประเมิน) ได้แก่

- (๑) ข้าราชการพลเรือน และลูกจ้างส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรี
- (๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัด กอ.รมน. และผู้ไปช่วยราชการในสายงาน กอ.รมน.
- (๓) ข้าราชการและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

กรณีดังกล่าว ให้ดำเนินการเลื่อนเงินเดือนเสมือนส่วนราชการปกติ โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดตัดยอดจำนวนคนและอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ไปช่วยราชการออกจากฐานคำนวณโควตาของหน่วยงานต้นสังกัด และให้หน่วยงานที่ไปช่วยราชการอยู่เป็นผู้พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่ไปช่วยราชการ แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือนต่อไป

๖. ถาม ทำไมต้องมีการเปลี่ยนแปลงการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ

ตอบ เพื่อให้สอดคล้องกับการเลื่อนเงินเดือนในระบบใหม่สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่มีโครงสร้างเงินเดือนแบบช่วง และการเลื่อนเงินเดือนเป็นอัตราร้อยละของฐานในการคำนวณ จึงจำเป็นต้องทบทวนแนวทางการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติที่ปัจจุบันเป็น “ขั้น” ให้เป็น “ช่วง” เงินเดือนสูงขึ้น เฉพาะกรณี ข้าราชการพลเรือนสามัญ

๗. ถาม มีอะไรที่เปลี่ยนแปลงไปจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ตอบ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ข้อเสนอการเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ โดยคงหลักการ หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ และระบบโควตาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษที่คิดเป็นร้อยละของจำนวนคน

ไว้เดิม แต่ปรับหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนเป็นอัตราร้อยละของฐานในการคำนวณ เพื่อเลื่อนเงินเดือน ให้สอดคล้องกับบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งเป็นแบบช่วง

๗. ถาม มีหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือน อย่างไร

ตอบ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษในแต่ละภารกิจแล้ว ให้ดำเนินการในแต่ละภารกิจ ดังนี้

(๑) ผู้เป็นกำลังพลในสังกัด กอ.รมน. ภาค ๔

(๒) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

(๓) ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สังกัดจังหวัดและส่วนราชการต่าง ๆ ใน การกำกับและประสานงานของ ศอ.บต.

(๔) ผู้ปฏิบัติงานใน สป.ช. เฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรณี ๑ - ๔ ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากการเลื่อนเงินเดือนกรณีปกติ อีกร้อยละ ๑ ของฐานในการคำนวณ สำหรับการเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งปี ทั้งนี้ เมื่อรวมการเลื่อนเงินเดือนกรณีปกติกับการเลื่อนกรณีพิเศษแล้ว อัตราการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น จะต้องไม่เกินร้อยละ ๖ ของฐานในการคำนวณ

๘. ถาม กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญไปช่วยราชการในหน่วยงานพิเศษเป็นประจำและเต็มเวลา เช่น กอ.รมน. หรือ ศอ.บต. จะมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนอย่างไร

ตอบ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัด กอ.รมน /ผู้ไปช่วยราชการในสายงาน กอ.รมน. เป็นประจำและเต็มเวลา และข้าราชการ/ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นประจำและเต็มเวลา *ยังคง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเดิม* คือให้ดำเนินการเลื่อนเงินเดือนเสมือนส่วนราชการปกติ โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดตัดยอดจำนวนคนและฐานอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ไปช่วยราชการออกจากฐานคำนวณวงเงินการเลื่อนเงินเดือนของหน่วยงานต้นสังกัด และให้หน่วยงานที่ไปช่วยราชการอยู่เป็นผู้พิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่ไปช่วยราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๑/ว ๒๘

ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือน โดยหน่วยงานที่ไปช่วยราชการ (ผอ.รมน.) ในฐานะผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญทราบ โดยทั่วกันก่อนเริ่มการประเมิน แล้วจึงส่งผลการพิจารณาให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจะเป็นผู้ประกาศอัตรา ร้อยละของฐานในการคำนวณที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณเพื่อเลื่อนเงินเดือนตามความในข้อ ๔ วรรค ๔ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยต้องประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปอย่างชัดที่สุดพร้อมกับการออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

๑๐. ถาม กรณีข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างส่วนราชการ ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการในงาน คณะรัฐมนตรี จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนอย่างไร

ตอบ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมีโควตาจำนวนคนคงเดิมในการเลื่อนเงินเดือน โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดตัดยอดจำนวนคนและฐานอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ไปช่วยราชการ ออกจากฐานคำนวณวงเงินการเลื่อนเงินเดือนของหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีผลการปฏิบัติงานระดับดีเด่น โดยได้รับการเลื่อนเงินเดือน ร้อยละ ๔ (ครั้งปี) ของฐานในการคำนวณ (นายกรัฐมนตรีมีโควตาไม่เกิน ๓ คน รองนายกรัฐมนตรี ไม่เกิน ๒ คน/ท่าน และรัฐมนตรี/รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ไม่เกิน ๒ คน/ท่าน) และข้าราชการพลเรือนสามัญที่ไปช่วยปฏิบัติราชการที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าระดับดีเด่นให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนร้อยละ ๓ (ครั้งปี) ของฐานในการคำนวณ แล้วส่งผลการประเมินให้หน่วยงานต้นสังกัดออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

๑๑. ถาม กรณีผู้อยู่ในระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนอย่างไร

ตอบ สำหรับข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง โดยยังคงหลักการเดิม แต่ปรับปรุงจำนวนโควตา และวิธีการเลื่อนเงินเดือน ดังนี้

(ก) คงหลักการในการสร้างแรงจูงใจผ่านกลไกของค่าตอบแทน เพื่อดึงดูด รักษาและจูงใจ ให้กลุ่มข้าราชการคุณภาพสูงอยู่ในระบบราชการ โดยมีการสร้างผลงาน

ที่เป็นที่ประจักษ์ รวมทั้งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบตามแผนการพัฒนา
ที่ส่วนราชการกำหนด

(ข) ส่งเสริมการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ และสร้างการยอมรับสำหรับข้าราชการ
ผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง โดยปรับปรุงจากเดิมที่ไม่กำหนดจำนวนโควตาข้าราชการผู้มี
ผลสัมฤทธิ์สูงที่จะได้รับการเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ เป็นให้มีการกำหนดโควตา
จำนวนข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง

(ค) หลักเกณฑ์และวิธีการ ให้ข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงซึ่งมีผลการปฏิบัติงาน
ในระดับดีเด่น ในแต่ละส่วนราชการ ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากการเลื่อนเงินเดือนกรณี
ปกติ ในอัตราร้อยละ ๑ ของฐานในการคำนวณต่อรอบการประเมิน ทั้งนี้ เมื่อรวมการ
เลื่อนเงินเดือนกรณีปกติกับกรณีพิเศษแล้ว อัตราการเลื่อนเงินเดือนของผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง
ต้องไม่เกินร้อยละ ๖ ของฐานในการคำนวณ โดยในแต่ละส่วนราชการจะมีจำนวน
ข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ซึ่งได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษดังกล่าวไม่เกินร้อยละ
๑๕ ของจำนวนข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง ในกรณีที่เศษการคำนวณจำนวนคน
ดังกล่าว เท่ากับ ๐.๕ หรือสูงกว่า ให้ปัดเป็น ๑ คน เว้นกรณีส่วนราชการที่มีจำนวน
ข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงน้อยกว่า ๔ คน ให้มีโควตาการเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ
จำนวน ๑ คน

๑๒. ถาม งบประมาณเลื่อนเงินเดือนตามโควตาพิเศษนี้จะใช้จากงบประมาณใด

ตอบ งบประมาณที่ใช้เลื่อนเงินเดือนตามโควตานี้ไม่รวมอยู่ในวงเงินงบประมาณ
ร้อยละ 3 สำหรับการเลื่อนเงินเดือนกรณีปกติ (ครึ่งปี) ดังนั้น เมื่อส่วนราชการต้นสังกัด
ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากหน่วยงานที่ไปช่วยราชการและออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน
แล้วให้ส่วนราชการต้นสังกัดใช้จ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของ
ส่วนราชการก่อน หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ใช้จ่ายจากงบกลาง รายการ
เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ